

Ik zal mij beperken tot een paar accidentele verwondingen die mijzelf overkwamen. Om te beginnen de apeebeet in mijn rechter pink 1). Die scheurwond was over haar geheel zeer onregelmatig. Ik zou mij tegen iedere arts hebben verzet die deze wond lege artis had willen excideren of met mes en schaar had willen toiletteren, om de eenvoudige reden dat ik met een minimum aan weefselverlies wenste te genezen. Geen enkele chirurg is naar mijn mening in staat bij een dergelijke verwonding met mes en schaar een evengoed resultaat te bereiken als solutio iodii spirituosa 3 pCt. De wond genas dan ook vlot en ongestoord met een mooi soepel litteken, met een minimum aan mutilatie en de normale functie van de pink bleef behouden.

Een volgend voorbeeld zijn de verwondingen die ik in het najaar regelmatig oploop aan geroest prikkeldraad, doornige struiken en rietstengels bij de zogenaamde jacht voor de voet. Als ik dan 's avonds thuis zou worden opgewacht met een mes en schaar en novocainespuit in plaats van met een flesje solutio iodii spirituosa 3 pCt dan zou ik zeker heftig protesteren.

Wat te denken van een geval van een kind dat na een stoeipartij met jonge katten met een dozijn bloedende krabben aan handen en onderarmen thuis komt, welke men zou behandelen met mes, schaar en zo voort, in plaats van met een weinig jodium?

Er is geen quaestie van dat de minimale weefselnecrose veroorzaakt door solutio iodii spirituosa 3 pCt (resp. 5 pCt) ongunstig op het genezingsproces zou werken bij dergelijke verwondingen; waarschijnlijk zal het tegendeel juist zijn.

Dat de natuurlijke afweerkrachten van het organisme door voornoemde jodiumtinctuur zouden worden lamgeslagen zoals prof. NUBOER schrijft, is onjuist. Integendeel werkt applicatie van solutio iodii spirituosa positief chemotactisch op de leucocyten, hetgeen een der grote voordelen is van dit antisepticum. Vooral omdat jodium een vast halogeen is, is het in alcoholische oplossing vlot en voor voldoende tijdsduur aan de gehele wondoppervlakte aan te brengen. En daarbij bindt jodium zich aan de eiwitmoleculen met behoud van zijn antiseptische eigenschappen.

Het is bekend, dat van 1828 af solutio iodii spirituosa met groot succes bij accidentele verwondingen wordt toegepast. Prof. NUBOER schrijft op bl. 184 over „besmeuren” van een wond met jodiumtinctuur. Een wondantisepticum dat zich gedurende 123 jaar zo schitterend weet te handhaven kan mijns inziens nooit een wond besmeuren.

Bij de locale behandeling van kleine accidentele verwondingen zoals ik hierboven enige voorbeelden gaf kunnen de sulfapraeparaten niet in de schaduw staan van solutio iodii spirituosa.

Penicilline kan bij de locale behandeling van voornoemde verwondingen in de practijk misschien een grote concurrent worden wanneer men kans ziet de prijs van de antibiotica drastisch te verlagen.

's Heer Arendskerke, Februari 1951

P. J. VAN PUTTE

COPRINUS ATRAMENTARIUS ALS ANTI-ALCOHOLICUM

De bijdrage van collega A. C. COPPER onder bovenstaande titel (*N. T. v. G.*, 10 Maart 1951, bl. 791) vestigt weer eens de aandacht op een probleem, reeds door PLUTARCHUS aan de orde gesteld, en door moderne vindingen als antabus en refusal nog niet geheel opgelost. Volgens ARISTAENETUS van Nicaea zou dronkenschap te genezen zijn door most met wijn gemengd. En na dit klassieke advies zijn er nog ontelbare andere gegeven, met meer of minder succes. En nu is het wel opmerkelijk, dat hieronder, behalve het bij het afleggen van een gestorvene gebruikte afwaswater, ook verse humane faeces worden genoemd, evenals inkt, welke laatste stof in werkzaamheid zou wedijveren met tabaksas. De door collega COPPER vermelde inktzwam nu dankt haar naam „*Coprinus atramentarius*” aan haar

1) *N.T.v.G.*, 1950. bl. 1522.

groeien op plaatsen, waar mest (Gr.: copros) is uitgestrooid, en aan de zwarte smurrie, die zich bij haar vervloeien vormt en waarmede spelende kinderen alles, ook elkaar, zo grondig plegen vol te smeren. Dit „atramentum” of zwartsel, waarmede de Romeinen ook schoensmeer en inkt 1) aanduiden, was oorspronkelijk de naam van het zwarte vocht van de inktvis of sepia, dat volgens de Arabieren een sterke geneeskrachtige werking zou bezitten, zelfs blinden ziende zou hebben gemaakt.

Rotterdam, 10 Maart 1951

A. J. G. HERMANS

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIË. — **ONTWERP VAN EEN RIJBEWIJS VOOR AUTOMOBILISTEN.** Prof. J. BORDET, voorzitter van het Conseil Supérieur d'Hygiène, prof. R. BRUYNOGHE, secretaris der Koninklijke Academie van Geneeskunde en de psychiater prof. A. LEY stellen voor als grondslag voor het uitreiken van een rijbewijs aan de automobilist een verklaring van de gegadigde te aanvaarden. Deze verklaring omvat zijn eigen oordeel over zijn kundé als bestuurder, over zijn kennis van de verkeersregels en over zijn fysieke geschiktheid, voorts zijn belofte geen alcohol te zullen gebruiken op de dagen, dat hij chauffeert en zijn bereidheid, na ongeval, bloed af te staan voor onderzoek op alcohol. Indien eventueel blijkt, dat op enigerlei punt deze verklaring niet juist is geweest, is de houder van het rijbewijs strafbaar (*Bruxelles médical*, 1951, 397).

ENGELAND. — **EEN VACATURE.** De oprichting in 1942 van het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Oxford heeft de belangstelling voor „environmental” ziekteverwekkende factoren verhoogd en aanleiding gegeven tot het oprichten van leerstoelen voor sociale geneeskunde elders. Het trekt dus de aandacht, dat de vacature te Oxford, ontstaan door het overlijden van prof. J. A. RYLE, nog steeds niet is vervuld. Een ent. efilet in de *Oxford University Gazette* heeft bericht, dat het „professorship of social medicine should be suspended until otherwise determined” (*Brit. med. Jl.*, 17 Februari 1951, 349).

— **KUNSTLEDEMATEN EN DE NIEUWE WET.** Door het in werking treden van de National Health Service, Juli 1948, nam ook de behoefte aan kunstledematen snel toe. Er werden in een tijdperk van twee jaren 27.967 nieuwe kunstbenen, 4530 kunstarmen en 566 protheses voor verminkte handen aangevraagd. Meer dan 100.000 malen heelkundig onderzoek waren hiermee gemoeid. Bij de voorziening kon worden gebruik gemaakt van de Artificial Limb Service, die reeds sinds de eerste wereldoorlog werkzaam is. Deze dienst, destijds gevormd op initiatief van het Ministerie van Pensioenen, voldeed sinds het uitbreken van de tweede wereldoorlog tot 1948 aan 72.308 aanvragen en de „limb surgeons” verrichtten 206580 maal onderzoek. Er zijn 19 „limb fitting centres” in het land, gevormd naar het model van het centrum te Roehampton (Queen Mary's Hospital) waar de ook de „research-unit” werkzaam is.

— **TOEPASSING VAN B.C.G.** In het parlement verzocht een lid het vaccine van CALMETTE-GUÉRIN vrij te geven, maar de minister antwoordde, dat de wetenschappelijke beproeving van het praeparat nog niet is beëindigd (*Lancet*, 17 Februari 1951, 407).

1) Terloops zij hier gewezen op de geheel andere samenstelling van onze tegenwoordige inkt, die niet, als in de tijd van DIOSCURIDES, roet van pijnbomenhout bevat, maar bereid wordt uit ijzervitriool, looizuur en Arabische gom. Het woord „ink”, Engels ink, Frans encre, afkomstig van het Grieks-Latijnse encaustum, Italiaans inchiostro, wijst op een „inbrandende” werking. Het Duitse Tinte betekent eigenlijk gekleurde vloeistof (Latijn: (aqua) tinctoria).